

**Захарчук А.С., д.ю.н., професор,
професор кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу,
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ**

**ВІТЧИЗНЯНЕ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ ПЕРІОДУ
УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ: ДО ПРОБЛЕМИ ПОШУКУ
МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ**

Вивчаючи процеси державотворення періоду Української революції, слід пам'ятати про те, що сприйняття змісту та характеру історичних подій має суб'єктивний характер. Будь-яка людина керується власними, властивими лише їй підходами та поглядами на проблему, і, при всьому бажанні до об'єктивності, вони все ж проявляються. Політичні симпатії чи антипатії, релігійність чи атеїзм, прихильність до тієї чи іншої школи-все це зумовлює вплив на зміст навчального процесу. Тому застосування тих чи інших методологічних підходів сприяє формуванню в учасників навчального процесу об'єктивного знання.

При дослідженні феномену Центральної Ради необхідно насамперед переосмислити такі фундаментальні проблеми як концепція влади та її правова платформа в нових умовах взаємозв'язку держави та суспільства, держави й особи, зокрема, їх взаємної відповідальності, державної влади, політики, закону та права. Слід по-новому проаналізувати питання, пов'язані з пріоритетом державних інтересів над особистими, примат держави над правом, свободу вищої державної влади від власних законів тощо.

Подальше вивчення державотворчих процесів періоду Центральної Ради необхідно вирішувати шляхом звернення до нагромадженого досвіду державотворення інших країн. Своєрідність геополітичного становища України диктує більш уважне вивчення визначальних етапів державотворення наших континентальних сусідів, з'ясування специфічних і загальних рис розвитку тих держав, доля яких в різні часи була пов'язана з Україною.

Перш за все, хотілося б наголосити на проблемі філософсько-правового осмислення процесів, які відбуваються в сфері державно-правових відносин.

Визначаючи вплив філософії права на формування методологічної, у тому числі теоретичної бази політико-правових досліджень шляхом формування нових концептуальних підходів та модифікації загальнонаукових методів, з одного боку, так і шляхом розвитку теорії держави та права як фундаментальної юридичної дисципліни, з іншого.

Розкрити феномен права, зрозуміти його сутність без філософії, в основі якої не знаходилася б тріада людина, суспільство, держава-неможливо. Початок формування філософсько-правової нормативної системи було покладено в античній Греції, але сучасний її розвиток розпочався з XVIII ст. У теоріях видатних філософів права-Гегеля, Канта, Руссо, Локка та Гоббса-позитивні закони, тобто закони, що стосувалися суспільства, порівнювалися із "законами природи". Тому цей термін застосовувався з метою визначення фундаментальних, раціональних принципів суспільної поведінки, які служили орієнтиром для законодавців, що створили закони для конкретних суспільств. Інакше кажучи, природа керувалася "законами природи", а політичне суспільство-урядом, який формулював і застосовував позитивні закони.

Дослідження закономірностей державно-правового розвитку вимагає дотримання принципу єдності історичного та логічного підходів, еволюції політико-правових явищ і процесів у теоретичній, вільній від усього випадкового, абстрактній формі. Йдеться про необхідність відтворення в теорії дійсної історії права як соціального явища, насамперед як моменту існування суспільства в певних історичних умовах. Відокремлення методології та теорії держави і права від реальних конкретно-історичних явищ та їх зовнішніх зв'язків веде до підміни безпосереднього вивчення реального об'єкта (предмета), тобто самої теорії держави і права, споглядальним розглядом структури знань про нього.

Тому проблему взаємозв'язку закону та права слід розглядати в контексті того, що право природне і право позитивне-це всього лише дві різні точки зору на один і той же об'єкт-реальне право.

Аналізуючи правові та політичні аспекти діяльності Української Центральної Ради, необхідно звернути увагу на державно-правові форми Російської імперії. Важливим елементом дослідження є аналіз політичних і правових ідей, концепцій, теорій, що виникли в умовах української і російської дійсності того часу. Адже в цих сферах найбільш концентровано відбиваються інтереси різних верств суспільства. Варто взяти до уваги й те, що будь-які зміни в державі та в праві мають своїми передумовами їх попереднє усвідомлення людьми. Мова йде про те, що ці зміни відображаються перш за все в людській свідомості, у ставленні людської спільноти до соціально-політичного та юридичного оточення. В розумінні політико-правових аспектів Української революції, легітимності Центральної Ради, необхідність зміни державно-правового становища України знайшла своє відображення в поглядах українських мислителів, програмних документах політичних партій.

Періодизація-один із найважливіших і найскладніших елементів наукового дослідження. Адже об'єктивне вивчення можливе лише на значному часовому проміжку від подій, що вивчаються. Тому для здійснення науково обґрунтованої періодизації необхідно нагромадити достатній обсяг матеріалу, провести всебічний його аналіз, знайти критерії, що охоплюють цілий ряд факторів об'єктивного і суб'єктивного порядку. Завдяки вивченню особливостей кожного з етапів, періодів, як відносно самостійних, ми зможемо прийти до цілісного розуміння суті явищ.

Таким чином, досліджуючи державотворчу діяльність Української Центральної Ради, важливо здійснити аналіз етапів її становлення, що дасть можливість проаналізувати всю сукупність існуючих факторів до змісту доктрини вітчизняного державотворення.

**Ігнат О.В., док. філос.,
доцент кафедри менеджменту, підприємництва та торгівлі
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ
м. Ужгород**

МЕНТОРСТВО ДЛЯ МОЛОДІ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Менторство – це партнерські взаємини між досвідченою людиною (ментором) і молодою людиною (менті), спрямовані на розвиток навичок, упевненості й професійного бачення. Ментор не просто навчає – він надихає, підтримує та спрямовує, допомагає уникати типових помилок і бачити перспективу.

Менторство має глибоке коріння, яке сягає давніх часів, коли наставники передавали знання та навички своїм учням. Менторство – це форма наставництва, яка зародилася ще в Стародавній Греції, де досвідчені вчителі виховували молодих учнів. У сучасному світі менторство набуло нового значення – від персонального розвитку до складних корпоративних програм. Зараз менторство активно застосовується в різних сферах, таких як бізнес, освіта і навіть технології, допомагаючи людям знаходити підтримку та знання, яких не завжди можна отримати через формальну освіту [1].

Дослідження Deloitte говорить, що 79% міленіалів бачать менторство як ключову умову для кар'єрного зростання (у 2025 р. вони будуть складати 75% співробітників).

Дослідження, проведене професором Гарвардської медичної школи Джорджем Вайлантом, показує, що літні люди, які менторять молодих людей на роботі та в житті, в три рази частіше відчують себе щасливішими, ніж ті, хто цього не робить.

Згідно з даними однієї з найбільших менторських організацій для молоді в США MENTOR, молодь, яка має ментора на 130% частіше посідає керівні посади, та на 55% менше пропускають уроки, ніж їх однолітки.